

'Ik wil mezelf scherp houden'

Copyright foto

"Persen blijft mooi werk", vindt Eric Jan van Buizen. "Ik zou het best moeilijk vinden om van de pers af te gaan."

Eigenlijk is het nooit zijn bedoeling geweest om een loonwerktak op te zetten. Nu draait Van Buizen in de strotijd met twee grootpakpersen.

Copyright foto

Hij perst stro in loonwerk, verhuurt zichzelf als zzp'er en probeert het maximale uit zijn 85 ha akkerbouw te halen. Daarnaast is Oldambtster akkerbouwer Eric Jan van Buizen lid van meerdere studieclubs en doet hij de boekhouding van A tot Z zelf. "Ik wil mezelf scherp houden."

Eric Jan van Buizen heeft de meest hectische periode van het jaar net achter de rug. Met twee perscombinaties heeft hij in de afgelopen tijd ongeveer 800 hectare stro in de pak geslagen en dat is best gelopen, vertelt hij. Hij heeft geluk gehad, want het had niet veel gescheeld of hij had een pers verloren. "We reden toevallig net door het dorp, toen de vlammen uit de pers sloegen. Met brandblusapparaten lukte het niet om het vuur uit te maken. Gelukkig stond er net iemand de ramen te wassen met de tuinslang. Als we in het veld hadden gestaan, was de pers er niet meer geweest." De loonwerktak van Van Buizen stamt uit het jaar 1998, toen een loonbedrijf in de buurt capaciteit tekort kwam en hem vroeg om met zijn perscombinatie te komen helpen. Van lieverlee is vanaf die tijd het werk gegroeid. Toen het loonbedrijf ermee stopte, kon hij een deel van de klandizie overnemen. Nu draait Van Buizen met twee grootpakpersen, waarvan hij er één zelf bemant. Voor de andere kan hij een beroep doen op een vaste groep zzp'ers. "Eigenlijk is het nooit mijn bedoeling geweest een loonwerktak op te zetten, maar het kwam op mijn pad en past me eigenlijk wel goed. Het enige nadeel is dat je midden in de oogsttijd van huis bent." Zijn vader werkt gelukkig nog veel mee op het bedrijf en zorgt ervoor dat het graan in de schuur komt. Het eigen stro bungelt alleen

altijd achteraan. "Dat is niet anders. Toen mijn laatste stroklant van dit jaar mij wat te drinken aanbood, heb ik bedankt: 'ik moet eerst volgas naar huis voor ons eigen stro'."

Drie studieclubs

Voor Oldambtster begrippen heeft Van Buizen, met 85 ha, een klein akkerbouwbedrijf. Het geeft hem het gevoel dat hij altijd een stap harder moet lopen dan de rest. De boekhouding doet hij van A tot Z zelf en hij is lid van twee graanstudieclubs en van de werkgroep duist van de Graanacademie. "Ik wil gewoon het maximale uit mijn bedrijf halen. Je kunt veel leren van elkaars ervaringen; studieclubs vind ik waardevol. En ik denk dat je geld kunt verdienen door je eigen boekhouding te doen. Je hebt je cijfers altijd in je achterhoofd en je weet welke regelingen en belastingvoordelen eraan zitten te komen. Als je daar bovenop zit, dan scheelt dat gewoon geld."

Ook in zijn tarweteelt probeert hij op de kleintjes te letten. "Dit jaar is er een om gauw te vergeten, met een opbrengst van negen ton. Ik hoop dat we aankomende winter weer wat hogere prijzen zien. Met de huidige prijzen gaat het niet eens lukken om 1.000 euro per hectare aan de teelt over te houden."

Van Buizen probeert zijn kosten onder andere

laag te houden door niet meer te ploegen. Al jaren bestaat zijn hoofdgrondbewerking uit een gang met de Meijer-cultivator; een zwaar uitgevoerde triltand van 5 meter breed. Hierdoor blijft de verweerde grond bovenin en heeft hij minder diesel nodig om de grond fijn te maken. Daarnaast ervaart hij minder problemen met slakken. "Je creëert minder kluiten en dus ook minder holtes in de grond waar ze kunnen schuilen. Ik heb al in geen jaren meer slakkenkorrels gebruikt." Ook is hij kritisch op de ziektebestrijding. "Ik kies gezonde rassen uit. Als we dan een mooi voorjaar hebben, durf ik gerust een bespuiting over te slaan. Dat geldt ook voor de suikerbieten. Ik heb ze nog maar net (begin september, red.) voor de eerste keer tegen bladziekten gespoten. Daarmee zingen ze het seizoen wel uit. Twee keer spuiten is lang niet altijd nodig."

Niet ploegen

In verband met duist wacht Van Buizen vrij lang met zaaien. Hem zul je in september niet snel met de zaaimachine tegenkomen, terwijl er dan al volop gezaaid wordt in het gebied. Na de oogst trekt Van Buizen eerst de stoppel open, zodat het duistzaad en de tarweopslag kan ontkiemen. Die spuit hij vlak voor de zaai dood, om zo met een schone lei te kunnen beginnen. Is dat de prijs die hij betaalt voor niet meer ploegen? ►

Eric Jan van Buizen:
"Werk in het stro blijft er altijd, want hakselen is bij ons in het gebied geen optie. Zoveel gewasresten kan deze grond niet aan. Bovendien tikt gemiddeld zes ton stro best aan in het saldo, zeker in jaren wanneer de prijs boven de 100 euro komt."

Copyright foto

"Nee, dat geloof ik niet. Mijn buurman ploegt wel en heeft net zo veel last van duist. Ik wil in ieder geval zoveel mogelijk duist opruimen."

Het wachten met zaaien houdt wel een risico in. Zeker als je niet ploegt. In een compleet verregende herfst is ploegen nou eenmaal de enige manier om de grond te kunnen bewerken. "Toch heb ik in al die jaren maar één keer een perceel hoeven ploegen, omdat het echt niet anders ging. Dat was bietenland. Bietenland is op zich prima te bewerken maar je moet het wel meteen doen. De rooierchauffeur wordt wel eens zenuwachtig van mij omdat ik direct achter de rooier aan werk."

Ook om de stoppel te kunnen bewerken moet het droog zijn, voor voldoende grip. Dat betekent dat er beduidend minder werkuren zijn. Dankzij de grotere capaciteit levert dat geen problemen op. "Ik heb niet veel drogen dagen nodig. Met een vijf meter brede cultivator kun je in korte tijd veel doen."

Bouwvoorlichter

Van Buizen is ervan overtuigd dat niet-ploegen voor hem de juiste keuze is en probeert bovendien steeds oppervlakkiger te werken. "Op veel plekken is 15 tot 20 cm diep werken meer dan voldoende. Als de ondergrond goed is, waarom zou je er dan in gaan zitten roeren?" Voor plekken die wat meer vastgereden zijn, probeerde hij vorig jaar een nieuwe grondbewerkingscombinatie uit: een bouwvoorlichter met daaraan een kopeg. "Dat wil prima. Ik had een paar kopakkers waar de gewassen slecht wilden groeien. Die heb ik open getrokken en daar stond dit jaar weer een mooi gewas." Hij zoekt even naar het brandstofverbruik.

"Het kostte me 28 liter per ha. Dat valt me eigenlijk nog mee, zeker als je daarna klaar bent. Dit jaar heb ik een heel perceel met de combinatie gedaan. Waarschijnlijk trek ik het perceel vlak voor het zaaien nog even lichtjes los met een triltand." Zaaien doet Van Buizen in een aparte werkgang, met een acht meter brede pneumatische Accord zaaimachine. "We konden die in de jaren '80 goedkoop aanschaffen en dat is altijd prima bevallen. De capaciteit is enorm."

Luzerne

Grote veranderingen in zijn bedrijf, voorziet hij de komende jaren niet. "Zoals ik het nu doe, bevalt het goed". Wel wil hij nog wat sleutelen aan zijn bouwplan. Om te voldoen aan de verplichte vergroeningseisen teelde hij de afgelopen jaren 7 hectare luzerne. Daarvoor heeft hij een driejarig hectarecontract afgesloten, voor een minimumprijs van 850 euro. Door het natte voorjaar pakte de eerste snede dit jaar laat uit. "Helaas stond toen al weer wat duist in de aar. Dat is toch een risico. Vandaar dat ik besloten heb de teelt te schrappen." Als alternatief wil hij gaan werken met groenbemesters voorafgaand aan de bieten. In zijn loonwerktak voorziet hij weinig veranderingen. "Werk in het stro blijft er altijd, want hakselen is bij ons in het gebied geen optie. Zoveel gewasresten kan deze grond niet aan. Bovendien tikt gemiddeld zes ton stro best aan in het saldo, zeker in jaren wanneer de prijs boven de 100 euro komt." Wel zorgt hij ervoor dat hij bij de tijd blijft met zijn mechanisatie. Hij heeft bewust gekozen voor moderne machines, op zo groot mogelijke banden en meesturende tandmassen, om de bodem zoveel mogelijk te ontzien. De grootste verandering zal

komen als hij besluit thuis te blijven en hij beide perscombinaties uit handen geeft. "Persen blijft mooi werk. Ook het contact met de collega's, zelfs als de planning even niet loopt zoals je graag zou willen. Ik zou het best moeilijk vinden om van de pers af te gaan. Maar op een keer zal ik thuis het werk van mijn vader over moeten nemen." ■

Copyright foto

Eric Jan van Buizen (36) heeft in Nieuwolda een akkerbouwbedrijf van 85 ha op zware zeelei, variërend van 45 tot 75 procent afslibbaar. Het bouwplan bestaat uit 59 ha winterarwe, 11 ha suikerbieten, 8 ha koolzaad en 7 ha luzerne. Daarnaast is hij enkele weken per jaar als loonwerker actief. In de strotijd heeft hij namelijk twee Case IH LB434R grootpakpersen aan het werk, waarvan hij er eentje zelf bemant. Heel af en toe komt daar wat gras of hooi bij. In het voor- en najaar verhuurt hij zichzelf als zzp'er aan Bakker Bierum, waar hij bijspringt tijdens het aardappelen poten en roeien van winterpeen. Vader Jan Eppo van Buizen werkt thuis nog veel mee en is onder andere de vaste chauffeur van de maaidorser.